

УДК 621.326

Шевська Л. – ст. гр. ХК_М-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЧОРНОПЛІДНА ГОРОБИНА - ДЖЕРЕЛО БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН (БАР) ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ

Науковий керівник: доцент Мельнічук О.Є.

Горобина чорноплідна, або аронія чорноплідна (*Aronia melanocarpa* Elliot.) — кущ родини розових (Rosaceae) 2-2,5 м заввишки. Походить з Північної Америки. На території України вирощують як плодову, лікарську й декоративну рослину.

З лікувальною метою та для харчування використовують стиглі плоди горобини чорноплідної. Збирають плоди у вересні — жовтні. Використовують свіжими або сушать. Сушіння проводять на відкритому повітрі або в сушарках при температурі 40—50°. Сушені плоди відпускають аптеки.

У плодах горобини чорноплідної знайдено рутин, біофлавоноїди (близько 500 мг/100 г), які ущільнюють ендотелій кровоносних судин та зменшують їх крихкість; органічні кислоти, каротин, тіамін, дубильні речовини, 5—6 % фенольних сполук (флавоноїди і фенолові кислоти), до 2,5 % пектинових речовин, цукрів (4,6—9,4 %), фенолкарбонові кислоти, фолієву кислоту, рибофлавін, нікотинову кислоту, токоферол, аскорбінову кислоту фосфор, мідь, марганець, залізо, молібден, магній, бор, кобальт, йод (5—6 мкг/100 г). Насіння містить жирну олію (14,8-21,9 %).

Завдяки підвищеному вмісту йоду, плоди ягоди горобини чорноплідною корисно вживати людям з такими захворюваннями щитовидної залози, як дифузний і токсичний зоб. Завдяки дубильним речовинам, органічним кислотам і пектину, аронія стимулює травні процеси, тонізує і очищає кишківник. Пектинові речовини, що входять до складу чорноплідної горобини, тонізують стінки кишківника й сприяють очищенню організму. Ці речовини усувають застійні процеси в товстій кишці, згладжують спазми й виводять надлишки жовчі. Систематичне споживання аронії чинить позитивний вплив на роботу серцево-судинної та дихальної системи. Сік горобини застосовується, як профілактичний й лікувальний засіб при гіпертонії і атеросклерозі.

Плоди горобини чорноплідної (*Fructus Aroniae melanocarpae*) використовують для виробництва вітамінних соків, повидла, таблеток, особливо багатих на вітамін Р, а також органічних харчових барвників для харчовій і кондитерській промисловості.

Лікувально-профілактичні властивості горобини чорноплідної обумовлені, перш за все, наявністю в її складі біологічно активних фенольних сполук, органічних кислот, вітамінів, а також комплексу макро- і мікроелементів. Тому, пошук раціональних шляхів переробки цієї сировини й створення на її основі біологічно повноцінних продуктів харчування є безперечно актуальною проблемою сьогодення, тому що перед харчовою промисловістю постають завдання виробництва не лише високоякісної й привабливої ззовні продукції, але й корисної, із терапевтичним ефектом.